

U

K

6

klankwoorden

woorden met aai, oei en ooi

Je hoort /aaj/, /oej/ en /ooj/.

Je schrijft aai, oei en ooi.

/aai/ is één klank.

Daarbij horen drie letters.

Hak de woorden zo in klanken:

/h/ /aai/ /r/ /oei/ /m/ /ooi/

Klankwoorden

1. Zeg het woord in je hoofd.
2. Hak het woord in klanken.
3. Schrijf de letters bij de klanken op.
4. Controleer het woord.

Aan het eind van een woord
schrijf je nooit een j.

aai, oei en ooi staan ook
middenin woorden.

zwaaien

moeilijk

ooievaar



de haai
ik draai
ik roei
ik groei
de kooi
mooi



ik aai
ik zwaai
de kraai
ik knoei
ik stoei
ik sproei
het hooi
de prooi
nooit

u

K

7

klankwoorden

woorden op ~en, ~er, ~el en ~e

Hoor je /un/, /ur/, /ul/ of /u/
aan het eind van een woord?
Dan schrijf je **en**, **er**, **el** of **e**.



Klankwoorden

1. Zeg het woord in je hoofd.
2. Hak het woord in klanken.
3. Schrijf de letters bij de klanken op.
4. Controleer het woord.

één ... , twee ...

één dier, twee dieren

één boek, twee boeken

Je kunt ...

Je kunt dansen, spelen, vechten.

nog ...

lang, nog langer

ziek, nog zieker

Je hoort /u/, je schrijft **e**.

Die letter **e** heet *stomme e*.

Stom betekent *zonder stem*.



de sleutel
de keuken
het snoepje
werken
vroeger
harde



de stoelen
de honden
de kruimel
het koekje
de wortel
jonger
duiken
lange
ander

u

K

11

klankwoorden

woorden met eer, eur en oor

Je hoort /eer/, /eur/ en /oor/.
Je schrijft ook eer, eur en oor.

peer, oor, deur

De **ee** in *peer* klinkt anders.
Want de **r** trekt aan de klank /ee/.
Dat is ook zo met **oor** en **eur**.

Klankwoorden

1. Zeg het woord in je hoofd.
2. Hak het woord in klanken.
3. Schrijf de letters bij de klanken op.
4. Controleer het woord.

Hak de woorden zo in klanken:

/p/ /eer/

/d/ /eur/

/s/ /p/ /oor/

eer, **eur** en **oor** staan vaak aan het
eind van een woord.

Maar niet altijd.

eerlijk

koorts

verscheuren



de beer
de peer
de deur
de scheur
het oor
het spoor



het weer
eerst
het verkeer
de kleur
de beurt
zeuren
ik hoor
voor
door



u

K

13



R W

klankwoorden

woorden met schr~

Je hoort /schr/ of /sr/.

Je schrijft schr~.

Na de sch komt soms een r.

Dan hoor je de ch niet altijd goed.

Vaak hoor je /sr/.

Maar je schrijft altijd schr.

Klankwoorden

1. Zeg het woord in je hoofd.
2. Hak het woord in klanken.
3. Schrijf de letters bij de klanken op.
4. Controleer het woord.

Bij de klank /sr/ hoort schr.

Hak de woorden zo in klanken:

/schr/ /ij/ /f/

/schr/ /i/ /k/



ik schrijf
schrijven
de schrijver
het schrift
de schroef
ik schrik



de schrijfles
het tijdschrift
het handschrift
het schriftje
de schreeuw
de schram
schrobben
het schroefje
de schroeven

klankwoorden

u

K

14

woorden op ~cht

Je hoort /gt/.
Je schrijft cht.

Hoor je na /g/ de klank /t/?
Dan schrijf je meestal cht.

nacht
achter

Klankwoorden

1. Zeg het woord in je hoofd.
2. Hak het woord in klanken.
3. Schrijf de letters bij de klanken op.
4. Controleer het woord.

/gt/ schrijf je niet altijd als cht.

Deze woorden bestaan ook:

ik zeg – hij zegt
ik vraag – hij vraagt

Let op deze woorden!

Ze klinken hetzelfde, maar je schrijft ze anders.

Omdat het iets anders is.

/ch/	/g/
het licht (van lampen)	hij ligt (van liggen)
licht (niet zwaar)	



de nacht
recht
echt
dicht
de lucht
het licht



acht
ik wacht
slecht
de vlecht
de vrucht
het bericht
het gewicht
het gezicht
de opdracht

u

K

16



klankwoorden

woorden met ng en nk

Je hoort /ng/. Je schrijft ook **ng**: *bang*.

Je hoort /ngk/. Je schrijft **nk**: *bank*.

Hoor je **ng** of **nk** in een woord met meer klankgroepen?

Schrijf dan gewoon **ng** of **nk**.

Klankwoorden

1. Zeg het woord in je hoofd.
2. Hak het woord in klanken.
3. Schrijf de letters bij de klanken op.
4. Controleer het woord.

bang – *bank*

Ik ben bang.

Daar komt /k/ bij.

Maar je schrijft *bank*.

De **g** gaat dus weg.

Hoor je in een woord **ng** of **nk**?

Dan hoef je niet aan klankgroepen te denken.



de jongen
springen
zingen
de winkel
drinken
donker



de dingen
de hengel
brengen
jonger
links
denken
zinken
de zangeres
bedanken

u

K

17

klankwoorden

woorden met eeuw, ieuw en uw

Je hoort /**eeu**/. Je schrijft **eeuw**.

Je hoort /**ieu**/. Je schrijft **ieuw**.

Je hoort /**uuw**/. Je schrijft **uw**.

Klankwoorden

1. Zeg het woord in je hoofd.
2. Hak het woord in klanken.
3. Schrijf de letters bij de klanken op.
4. Controleer het woord.

Eindigt een woord op **w**?
Daar komt een **u** voor.

Maak je die woorden langer?
Dan blijven de stukjes **eeuw**, **ieuw**
en **uw** staan.

sneeuw - sneeuwen

nieuw - nieuwer

duw - duwen

eeuw, **ieuw** en **uw** staan vaak aan het
eind van een woord.
Maar niet altijd.

*sneeuw*pop

*nieuw*sgerig

zenuwachtig



de leeuw
de sneeuw
nieuw
het nieuws
de duw
de schaduw



de meeuw
schreeuwen
de eeuw
de kieuen
benieuwd
nieuwsgierig
duwen
zenuwachtig
waarschuwen



klankwoorden

woorden op ~ig(e)

Je hoort /ig/ of /ug/ aan het eind van een woord. Je schrijft **ig**.

grappig

Je hoort /igge/ of /ugge/ aan het eind van een woord. Je schrijft **ige**.

jarige

Klankwoorden

1. Zeg het woord in je hoofd.
2. Hak het woord in klanken.
3. Schrijf de letters bij de klanken op.
4. Controleer het woord.

Er zijn veel woorden op ~ig.

rustig, jarig, grappig

Er bestaan ook enkele woorden op ~ug.

rug, vlug, mug, brug

Let op bij deze woorden:

sappig, koppig, toevallig

Na de *korte klinker* schrijf je twee dezelfde medeklinkers.

Na een *stomme e* schrijf je geen dubbele medeklinker.

hongerig



rustig
grappig
jarig
gelukkig
enig
aardige



vochtig
tachtig
weinig
toevallig
nodig
hongerig
rommelig
vorige
gezellige



U

K

19

klankwoorden

woorden op ~lijk(e)

Je hoort /**luk**/ aan het eind van een woord. Je schrijft **lijk**.

natuurlijk

Je hoort /**lukke**/ aan het eind van een woord. Je schrijft **lijke**.

vrolijke

Klankwoorden

1. Zeg het woord in je hoofd.
2. Hak het woord in klanken.
3. Schrijf de letters bij de klanken op.
4. Controleer het woord.

Er zijn veel woorden op ~lijk.
eerlijk, duidelijk, mogelijk

Er bestaan ook enkele woorden met **luk**.
geluk, lukken, mislukt

Let op woorden met een *stomme e*.
makkelijk, mogelijk, hopelijk
Na een *stomme e* schrijf je geen dubbele medeklinker.

Let goed op bij dit woord:
eigenlijk



eerlijk
hartelijk
vriendelijk
hopelijk
natuurlijk
gevaarlijke



eindelijk
eigenlijk
duidelijk
vrolijk
mogelijk
feestelijke
lelijke
makkelijke
moeilijke



u

K

20



R W

klankwoorden

woorden op ~eeuwen, ~ieuwen
en ~uwen

Je hoort /**ee**wen/, /**ie**wen/, /**uu**wen/.
Je schrijft **ee**uwen, **ie**uwen, **u**wen.

Klankwoorden

1. Zeg het woord in je hoofd.
2. Hak het woord in klanken.
3. Schrijf de letters bij de klanken op.
4. Controleer het woord.

Je kent de woorden met **eeuw**,
ieuw en **uw** van kaart K17.

Maak je deze woorden langer?
Dan komt er **e**, **en** of **er** achter.

nieuw - *nieuwe*

leeuw - *leeuwen*

ruw - *ruwer*

Hoor je in een woord /**ee**wen/,
/ **ie**wen/ of /**uu**wen/?

Denk eerst: wat is het korte woord?
Zet daar dan **~en** achter.



de leeuwen
sneeuwen
nieuwe
de kieuwen
duwen
de schaduwen



de meeuwen
de spreeuwen
de eeuwen
schreeuwen
nieuwer
vernieuwen
de zenuwen
de zwaluwen
ruwe

U

K

21

klankwoorden

woorden met kleeletters

wolf

Je hoort /u/ na de l.

Maar die /u/ schrijf je niet.

Dat is zo met de kleeletters:

~lf, ~lg, ~lk, ~lm, ~lp

~rf, ~rg, ~rk, ~rm, ~rp

Klankwoorden

1. Zeg het woord in je hoofd.
2. Hak het woord in klanken.
3. Schrijf de letters bij de klanken op.
4. Controleer het woord.

Deze letters worden *kleeletters* genoemd.

Ze kleven aan elkaar.

Er komt niets tussen.

half, volg, wolk, helm, tulp

slurf, berg, werk, arm, dorp

Maak je de woorden langer?

Dan blijven de kleeletters staan.

volgen, wolken, schelpen,

bergen, parken, armen, dorpen

Let op bij woorden op ~lf en ~rf.

Dan verandert de f in een v.

golf - golven

durf - durven



twaafl
de slurf
de schelpen
de golven
de bergen
durven



volgen
werken
helpen
scherper
de wolven
halve
verven
reserve
de kalveren